

Arrest

nr. 163 584 van 8 maart 2016
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Syrische en Armeense nationaliteit te zijn, op 8 januari 2016 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 8 december 2015.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 5 februari 2016 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 19 februari 2016.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M.-C. GOETHALS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. GROUWELS en van attaché G. HABETS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Syrische en Armeense nationaliteit te zijn, is volgens zijn verklaringen het Rijk binnengekomen op 23 november 2013 en heeft zich vluchteling verklaard op 25 november 2013.

1.2. Nadat een vragenlijst werd ingevuld en ondertekend, werd het dossier van verzoeker op 28 november 2013 door de Dienst Vreemdelingenzaken overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, waar verzoeker werd gehoord op 16 januari 2014.

1.3. Op 1 april 2014 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de beslissing tot erkenning van de hoedanigheid van vluchteling.

1.4. Op 10 oktober 2014 werd verzoeker weerom gehoord op het Commissariaat-generaal. Op 28 november 2014 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de beslissing tot intrekking van de vluchtelingenstatus (fraude). Deze beslissing werd vernietigd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bij arrest nr. 146 521 van 27 mei 2015.

1.5. Op 3 november 2015 werd verzoeker nogmaals gehoord op de zetel van het Commissariaat-generaal. Op 8 december 2015 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de beslissing tot intrekking van de vluchtelingenstatus. Deze beslissing werd op 8 december 2015 aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u een man met Armeense roots, bent u in Kuwait geboren en beschikt u over de Syrische nationaliteit. U bent opgegroeid in Kuwait waar uw vader als onderhoudstechnicus werkte. Omstreeks 1986 zou jullie gezin naar Syrië, Aleppo zijn verhuisd. Uw vader zou ook in Aleppo als onderhoudstechnicus hebben gewerkt. Uzelf zou voor uw vader zijn beginnen werken. Na de Golfoorlog van 1991 was er geen sprake meer om terug te keren naar Kuwait. Omstreeks 2005 zou uw vader overleden zijn na een lange en slepende ziekte. In deze periode zou u uw militaire dienst hebben volbracht. Uw broer en zus zouden in de daaropvolgende jaren naar België zijn verhuisd, na hun huwelijk met Belgen van Armeense origine. Nadat u uw legerdienst had beëindigd, zou u verder hebben gewerkt als onderhoudstechnicus voor een andere baas. Van zodra de Syrische revolutie was uitgebroken, was er bijna geen werk meer. Omstreeks april of mei 2013 zouden onbekenden u hebben ontvoerd. Men zou u gedurende 28 dagen hebben vastgehouden in een vrachtwagen. Na de betaling van 500 000 Syrische lire losgeld zou men u hebben vrijgelaten. Omstreeks september 2013 zou er een zware ontploffing hebben plaatsgevonden in de wijk waar jullie woonden. Als gevolg hiervan zou jullie huis erg beschadigd zijn geraakt. Diezelfde dag zou u samen met uw moeder, J.(...) K.(...) (OV 6.359.197 en CG 13/18070), zijn verhuisd naar het huis van haar nicht, in de wijk Suleymania. Jullie zouden uiteindelijk besloten hebben Syrië te ontvluchten. Op 25 november 2013 vroegen jullie asiel aan in België.

U werd op 16 januari 2014 gehoord door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS). Op 28 maart 2014 nam het CGVS een beslissing van erkenning van de hoedanigheid van vluchteling.

Naar aanleiding van nieuwe informatie die het CGVS ontving, namelijk de bevestiging door de consul van de Armeense ambassade in Brussel dat u beschikt over de Armeense nationaliteit, werd u opnieuw opgeroepen voor een gehoor op 10 oktober 2014. Op 26 november 2014 nam het CGVS een beslissing van intrekking van de vluchtelingenstatus.

Op 18 december 2014 ging u in beroep tegen deze beslissing bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV). Op 27 mei 2015 vernietigde de RVV de eerdere intrekkingbeslissing van het CGVS aangezien "de vraag rijst of de invulling van de rechten en plichten tussen Armenië en verzoeker, afkomstig uit de Armeense diaspora, dezelfde is als deze van de rechten en plichten tussen Armenië en de andere burgers van dit land. Op 3 november 2015 werd u een derde maal opgeroepen voor een gehoor op het CGVS.

B. Motivering

Er dient te worden opgemerkt dat er na de toekenning van de status van erkend vluchteling nieuwe elementen in uw asiëldossier zijn opgedoken. Uit deze nieuwe elementen blijkt dat cruciale verklaringen die u in de loop van de asiëprocedure aflegde ongeloofwaardig zijn. Bijgevolg dient te worden vastgesteld dat u de status van erkend vluchteling heeft verkregen op basis van bedrieglijke verklaringen.

Het CGVS is immers in het bezit gesteld van informatie afkomstig van de consul van de Armeense ambassade te Brussel dat u beschikt over de Armeense nationaliteit. Tijdens het gehoor van 10 oktober 2014 werd u met deze informatie geconfronteerd. U ontkende expliciet te beschikken over de Armeense nationaliteit (zie gehoorverslag CGVS 10 oktober 2014, vragen 3-14). De 'protection officer' liet u de informatie inkijken die bevestigde dat u overde Armeense nationaliteit beschikt. U herkende de foto van

uzelf die afkomstig was van een kopie van de gegevensbank van het departement van de paspoorten van de republiek Armenië. U vroeg zich luidop af of deze foto door iemand van uw 'facebookaccount' was afgehaald (zie gehoorverslag CGVS 10 oktober 2014, vraag 11). Later tijdens het gehoor vroeg u zich of het CGVS heeft nagegaan of er in casu geen kwaad opzet in het spel is. U sloot immers niet uit dat iemand u in de val heeft willen lokken (zie gehoorverslag CGVS 10 oktober 2014, vraag 16. Het CGVS baseert zich op zeer betrouwbare informatie afkomstig van de Armeense consul. Als u vermoedt dat deze informatie niet strookt met de werkelijkheid is het aan u de bewijzen hiervan voor te leggen. Er is evenwel geen enkele indicatie in die zin, wel integendeel. Immers uw moeder J.(...) had wel degelijk toegegeven dat ze op een gegeven ogenblik een aanvraag had ingediend om , naast de Syrische nationaliteit, de Armeense nationaliteit te bekomen. Er kan dan ook worden aangenomen dat u ook een gelijkaardige aanvraag heeft ingediend. Tijdens het gehoor van 3 november 2015 bekende u meteen dat u wel degelijk beschikte over een Armeens paspoort. Op de vraag waarom u tijdens de eerdere gehoren op het CGVS steeds expliciet ontkende te hebben beschikt over een Armeens paspoort, antwoordde dat u deze bedrieglijke verklaringen aflegde op advies van enkele mensen in uw omgeving. U verklaarde nu dat u samen met uw moeder J.(...) omstreeks juli 2013 op legale wijze naar Armenië was gereisd. Jullie doel was om in Armenië een paspoort aan te vragen zodat jullie met dit paspoort gemakkelijker tot in Europa zouden kunnen reizen. Jullie zouden een aantal maanden de tijd nodig gehad hebben om één en ander geregeld te krijgen. Omstreeks oktober 2013 zouden jullie het Armeense paspoort hebben bekomen. Vervolgens zouden jullie een smokkelaar hebben ingeschakeld om een Europees visum te regelen zodat jullie naar Europa konden reizen (zie gehoorverslag CGVS, 3 november 2015, vragen 1-14 en vragen 24-34). Aldus blijkt ontegensprekelijk dat u op intentionele wijze de Belgische asielinstanties heeft trachten te misleiden door te ontkennen dat u over de Armeense nationaliteit beschikt en ooit een Armeens paspoort heeft ontvangen.

Aldus staat vast dat u zowel over de Syrische als de Armeense nationaliteit beschikt. Het CGVS wijst erop dat een vluchteling elke persoon is die uit een gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich buiten het land van waarvan hij de nationaliteit bezit, bevindt, en die bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil invoeren (...). Indien een persoon meer dan één nationaliteit bezit, betekent de term 'het land waarvan hij de nationaliteit bezit' elk van de landen waarvan hij de nationaliteit bezit. Een persoon wordt niet geacht van de bescherming van van het land waarvan hij de nationaliteit bezit, verstoken te zijn, indien hij, zonder geldige redenen ingegeven door gegronde vrees, de bescherming van één van de landen waarvan hij de nationaliteit bezit, niet invoert. Dit laatste geldt ook bij de beoordeling van de nood aan subsidiaire bescherming. Onder 'land van herkomst' in artiel 48/4 van de Vreemdelingenwet dient immers het land of de landen van nationaliteit te worden verstaan (CF. artikel 2, n) van de richtlijn 2011/95/EU. Kortom in geval van dubbele nationaliteit gelden de landen van beide nationaliteiten als land van herkomst.

In het licht van voorgaande bent u er in het kader van uw asielaanvraag in België derhalve toe gehouden om aan te tonen dat geen van beide nationale overheden u de noodzakelijke bescherming wil of kan bieden, te deze dus zowel de Armeense als de Syrische overheid. U baseert uw verzoek om internationale bescherming echter enkel op feiten die zich in Syrië hebben voorgedaan.

Wat Armenië betreft, blijkt uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt, en waarvan bijlage als kopie in het administratief dossier is gevoegd (cf. COI Focus "ARMENIE. Situation en Arménie des Syriens d'origine ethnique arménienne" d.d. 6 augustus 2015) dat de Armeense overheid en autoriteiten de etnisch Armeense gemeenschap in Syrië sinds jaar en dag een bijzondere aandacht genegen zijn en trachten om ook deze personen, zoals alle etnische Armenen in de diaspora, een perspectief als volwaardige staatsburgers te bieden in Armenië zelf.

In dit verband kan bij wijze van voorbeeld worden gewezen op de Armeense wetgeving met betrekking tot de dubbele nationaliteit, evenals op vereenvoudigde, versnelde of soepele procedures betreffende naturalisaties, asiel en verblijfsvergunningen, en initiatieven ter bevordering van de integratie op het vlak van huisvesting, gezondheidszorg, scholing, tewerkstelling, of sociale voorzieningen. Uit diezelfde informatie kan tevens blijken dat etnische Armenen afkomstig uit Syrië zich in essentie veilig voelen in Armenië en dat er geen concrete indicaties voorhanden zijn van (gevoelens van) discriminatie.

Het gegeven dat leden van deze gemeenschap Armenië uiteindelijk toch verlaten, blijkt volgens de landeninformatie bovenal te zijn ingegeven door de economische situatie, het gebrek aan tewerkstelling en de algemene graad van corruptie in Armenië. Tevens kan er sprake zijn van

communicatieproblemen als gevolg van een verschil in Armeens dialect en het gegeven dat Arabisch en niet Russisch als tweede taal gevoerd wordt door de etnisch Armeense personen afkomstig uit Syrië.

Op grond van deze informatie kan er a priori echter géén gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade worden afgeleid in hoofde van de etnisch Armeense Syriërs in Armenië. Gelet op voorgaande, dringt zich dan ook een individuele beoordeling van uw asielaanvraag op.

In voorliggend geval moet worden vastgesteld dat u niet op concrete wijze aantoont dat u zich ten persoonlijke titel kan beroepen op een gegronde vrees voor vervolging of reëel risico op het lijden van ernstige schade ten overstaan van Armenië, waarvan u tevens het staatsburgerschap bezit.

Uit uw verklaringen tijdens het gehoor op 10 oktober 2014 konden geen elementen ontwaard worden die erop wijzen dat u een vrees voor vervolging heeft of een reëel risico op ernstige schade loopt ten aanzien van Armenië - van welk land u angstvallig probeerde de nationaliteit te verbergen. U verklaarde in dit verband uitdrukkelijk geen vrees te koesteren ten aanzien van Armenië (zie gehoorverslag CGVS 10 oktober 2014, vragen 11 en 12). Tijdens het gehoor van 3 november 2015 verklaarde u in Armenië niet te beschikken over een sociaal netwerk. Naast uw moeder heeft u enkel nog een broer en een zus als familie en deze twee leven al jaren in België. U zou hebben geprobeerd werk te vinden in Armenië, evenwel zonder resultaat. Jullie aanvraag voor de Armeense nationaliteit zou louter zijn ingegeven om met een Armeens paspoort gemakkelijker tot in Europa te kunnen reizen zodat jullie de risicovolle reisweg over de Middellandse Zee konden vermijden (zie gehoorverslag CGVS 3 november 2015, vragen 24-25). U verwees weliswaar naar discriminatie vanwege de lokale bevolking ten aanzien van Syrische Armenen, maar u liet eveneens expliciet optekenen nooit ernstige persoonlijke problemen te hebben gekend in Armenië (zie gehoorverslag CGVS 3 november 2015, vraag 21). Verder verwees u nog naar communicatieproblemen als gevolg van het verschillende dialect tussen jullie en dat van de lokale bevolking. Er werd volgens u gespot met jullie vreemde accent (zie gehoorverslag CGVS 3 november 2015, vraag 21), maar ook dit probleem kan bezwaarlijk als een zwaarwichtig probleem aanzien worden. Het moge duidelijk zijn dat u het allerminst zag zitten om in dit voor u vreemde land uw leven uit te bouwen. Hoewel de redenen die u aanhaalde begrijpelijk zijn, dient te worden opgemerkt dat er van uitgegaan kan worden dat u zich naar Armenië kan begeven om aan de situatie in Syrië te ontkomen. Bijgevolg dient de u toegekende status van erkend vluchteling, op basis van de actuele situatie in Syrië, ingetrokken te worden.

Volledigheidshalve merkt het CGVS op dat in hoofde van uw moeder J.(...) eveneens een beslissing van intrekking van de hoedanigheid van vluchteling werd genomen.

C. Conclusie

Steunend op artikel 57/6, eerste lid, 6° van de Vreemdelingenwet meen ik dat uw vluchtelingenstatus dient ingetrokken te worden.

Ik vestig de aandacht van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie erop dat u niet mag teruggeleid worden naar Syrië doch wel kan worden teruggeleid naar Armenië."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. In een eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 57/6, eerste lid, 6° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (vreemdelingenwet), stelt verzoeker vast dat de bestreden beslissing, i.e. een intrekking van de vluchtelingenstatus, gebaseerd is op "de intentionele wijze waarmee hij de asielinstanties zou misleiden door te ontkennen dat hij over de Armeense nationaliteit zou beschikken en ooit een Armeens paspoort zou hebben ontvangen." Verzoeker betoogt dat de artikelen 57/6, eerste lid, 6° en 55/3/1, § 2, 2de lid van de vreemdelingenwet echter strikt moeten worden geïnterpreteerd omwille van de zware gevolgen van de intrekking van het statuut. Onder verwijzing naar rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen stelt verzoeker dat men laatstgenoemde bepaling slechts mag toepassen wanneer ze betrekking heeft op doorslaggevende elementen, constitutieve bestanddelen van het relaas. Het verstrekken van onjuiste informatie met betrekking tot de documenten (bezit Armeens paspoort) is naar mening van verzoeker niet van die aard om een doorslaggevend argument te vormen om de vluchtelingenstatus te verliezen. Volgens verzoeker rechtvaardigt het gegeven dat hij ontkend heeft een Armeens paspoort te hebben gehad geenszins de

toepassing van artikel 57/6, eerste lid, 6° van de vreemdelingenwet, daar de Armeense nationaliteit voor hem een ineffectieve nationaliteit is en zulks bijgevolg geen doorslaggevend element kan vormen. Verzoeker betoogt dat deze vraag overigens in feite achterhaald is en dat het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen artikel 57/6, eerste lid, 6° niet meer kan invoeren, omdat de Raad bij wijze van het vernietigingsarrest (RvV 27 mei 2015, nr. 146 521) enkel gevraagd heeft na te gaan of zijn Armeense nationaliteit al dan niet effectief is. De vraag of hij al dan niet bedrieglijke verklaringen in de zin van artikel 57/6, eerste lid, 6° heeft afgelegd, doet bijgevolg niet meer ter zake. Door hierop toch terug te komen en de internationale bescherming op grond van artikel 57/6 eerste lid, 6° te weigeren, schendt het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen het gezag van gewijsde van het arrest van 27 mei 2015, zo meent verzoeker.

2.2. Verzoeker brengt vervolgens in herinnering dat de essentie van het Nottebohm-arrest erin bestaat dat er sprake dient te zijn van een effectieve band tussen de staat die de nationaliteit toekent en de onderdaan in wiens hoofde de nationaliteit wordt toegekend. Deze effectieve band blijkt uit factoren als de normale verblijfplaats, het centrum van de belangen, familiebanden, deelname aan het openbare leven, enzovoorts. Verzoeker werpt op dat uit het arrest van 27 mei 2015 blijkt dat zijn redenering in zijn vorig beroep hierover niet duidelijk was en dat daardoor de Raad deze argumentatie blijkbaar verkeerd begrepen heeft. Verzoeker meent dat de Armeense nationaliteit aan hem niet kan tegengesteld worden omdat er tussen hem en Armenië geen effectieve band in de zin van het Nottebohm-arrest en in de zin van de aangehaalde rechtsleer van Wouters en Bossuyt, kan ingeroepen worden. Hij betoogt dat de essentie van het Nottebohm-arrest niet is welke staat een nationaliteit kan invoeren of tegenover welke staat een nationaliteit kan ingeroepen worden, maar wel de definitie van het begrip 'nationaliteit' zoals hierboven weergegeven: er moet namelijk een werkelijke band van een persoon met een land bestaan opdat hij de nationaliteit van dat land effectief kan hebben. Zulks komt volgens verzoeker in wezen neer op wat geschreven staat in randnummer 107 van het UNHCR Handboek. Verzoeker besluit uit het voorgaande dat hij de Armeense nationaliteit alleen in de juridische zin heeft maar dat deze niet effectief is.

Verzoeker vervolgt dat het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, in weerwil van wat er door de Raad werd opgedragen in diens vernietigingsarrest van 27 mei 2015 (RvV 27 mei 2015, nr. 146 521), niet heeft onderzocht of de Armeense nationaliteit waarover hij beschikt een effectieve nationaliteit betreft, doch integendeel louter heeft onderzocht of hij ten overstaan van Armenië een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade kan invoeren. Verzoeker merkt op dat voornoemd arrest van de Raad nochtans een duidelijk onderscheid maakt tussen beide kwesties, door te stellen *"Er kunnen namelijk gevallen zijn waarin de asielzoeker beschikt over de nationaliteit van een land ten aanzien waarvan hij geen vrees aanvoert doch waarin zulke nationaliteit als ineffectief kan worden beschouwd..."* Aangezien het er niet op aankomt om te weten of hij naast de Syrische ook de Armeense nationaliteit heeft, maar wel of deze laatste al dan niet effectief is, meent verzoeker dat de verwijzing in de bestreden beslissing naar artikel 1, A van het Vluchtelingenverdrag in verband met de dubbele nationaliteit en naar artikel 2, n) van de Kwalificatierichtlijn 2011/95 inzake de invulling van het begrip "land van herkomst" niet pertinent is. Het Commissariaat-generaal is volgens verzoeker aldus onwillig of onkundig om uitvoering te geven aan voormeld arrest.

Wat betreft de vraag of de Armeense nationaliteit in voorliggend geval kan worden aangemerkt als effectief of niet, en de landeninformatie en vaststellingen die het Commissariaat-generaal in dit verband naar voren schuift (het is makkelijk voor een etnisch Armeense Syriër om de Armeense nationaliteit te verkrijgen; er zijn initiatieven ter bevordering van de integratie op het vlak van huisvesting, gezondheidszorg, scholing, tewerkstelling of sociale voorzieningen; etnische Armenen uit Syrië voelen zich in essentie veilig in Armenië en er zijn geen concrete aanwijzingen voorhanden van (gevoelens van) discriminatie; indien zij uiteindelijk Armenië toch verlaten is dit bovenal ingegeven door de economische situatie, het gebrek aan tewerkstelling en de algemene graad van corruptie in Armenië; er kan ook sprake zijn van communicatieproblemen als gevolg van een verschil in het Armeens in Armenië en in Syrië gesproken en het gegeven dat Arabisch en niet Russisch als tweede taal "gevoerd" wordt door de Armenen uit Syrië; de afwezigheid van een sociaal netwerk in Armenië, zijn mislukte pogingen om werk te vinden, de discriminatie van de lokale bevolking, communicatieproblemen door de taalverschillen en spottende reacties kunnen bezwaarlijk als een zwaarwichtig probleem worden aanzien), laat verzoeker gelden dat het gegeven dat etnische Armenen afkomstig uit Syrië zich veilig voelen in Armenië en er geen concrete aanwijzingen voorhanden zijn van (gevoelens van) discriminatie dient te worden gerelativeerd door een aantal andere rapporten, onder meer van het OFPRA, evenals door de vaststelling dat UNHCR tezelfdertijd gewag maakt van het gegeven dat Syriërs die de

Armeense nationaliteit hebben verworven beschouwd worden als “*people who live under refugee-like conditions*”, wat bezwaarlijk een bestaan als volwaardig staatsburger impliceert, en dat hij tijdens zijn gehoor van 3 november 2015 tevens heeft aangegeven dat hij nooit overwogen heeft om in Armenië te blijven, dat er sprake was van incidenten en discriminatie in de supermarkt en met taxichauffeurs, dat hij in Armenië niet veel is buiten geweest maar herhaaldelijk werd geconfronteerd met de negatieve houding van de lokale Armeense bevolking, dat er zelfs betogingen zijn geweest tegen hen en zij niet welkom waren, dat hij zelf geen andere problemen heeft gekend omdat hij de contacten met de Armenen beperkt heeft en dat hij niets gelooft van de inspanningen van de Armeense regering om hen te integreren. Verzoeker benadrukt dat hij geen familie noch kennissen heeft in Armenië, dat hij er nooit op langere basis verbleef, nooit deelnam aan het openbare leven en nooit de ambitie had om er een leven uit te bouwen. Verzoeker verwijst in dit verband naar zijn antwoord op vraag 35 van het gehoorverslag van 3 november: *“Welke zijn de redenen waarom u niet terug kan keren naar Armenië?” Wat kan ik daar gaan doen? Ik ken er niemand, ik heb er geen huis, ik heb er geen werk. Al mijn familie is hier in België. Mijn zus, mijn broer, mijn neven en nichten. Ik begrijp hun taal daar niet.”* Verzoeker vervolgt zijn betoog, stellende *“Een rapport van OFPRA van 15 juli 2014 bespreekt de toestand van Armeense Syriërs in Armenië uitgebreid. De Armeense overheid moedigt deze Syrische Armenen aan om zich bij voorkeur te vestigen in de Armeense enclave Nagorno-Karabach in Azerbeidjan (verscheidene duizenden Syrische Armeniërs werden overgebracht naar daar3). Het is natuurlijk niet aantrekkelijk voor een persoon die een oorlogstoestand ontvlucht, om zich aangespoord te voelen zich te vestigen in een gebied met een sluimerend oorlogsconflict tussen Armenië en Azerbeidjan, met regelmatig opflakkingen!*

Het land kent een hoge werkloosheidsgraad, een slabakkende economie en wijdverbreide corruptie- en maffiapraktijken. Terwijl de Syrische Armenen in hun land van herkomst vaak welstellend waren en een goede economische positie hadden, zijn 80% van hen in Armenië werkloos. De overheid laat hen toe zich als zelfstandige te vestigen, maar sommigen ondervonden daarbij moeilijkheden t.g.v. monopolies van lokale Armenen, bureaucratie en fiscale moeilijkheden, zelfs van bedreigingen en fysieke agressie van lokale maffia.

Uit het rapport van de OFPRA blijkt nog dat bijna de helft van deze bevolkingsgroep Armenië ondertussen opnieuw verlaten heeft voor een derde land, kennelijk omdat ze zich er niet thuis voelen, niet om economische redenen zoals verwerende partij beweert maar “pour des raisons diverses” (“for various reasons” in het rapport van Eurasianet). Een handelaar maakt gewag van maffieuze afpersingspraktijken. Of zoals het COI-verslag van 6 augustus 2015 het zegt, blz. 5-6: talrijke Syrische Armenen zien Armenië als een doortochtland naar een derde land of de tijd nodig om het conflict in Syrië te beëindigen; hun belang om zich in het lokale leven in Armenië te integreren is dan ook beperkt. Ook een rapport van EurasiaNet van 1 mei 2014 (stuk meegedeeld bij het vorig beroep) maakt gewag van zware problemen voor etnisch-Armeense Syriërs in Armenië: ze worden vaak fysiek lastig gevallen door Armenen als ze een winkel openen, ze worden gediscrimineerd omdat ze geen “echte” Armenen zijn enz. Het rapport heeft het over een brutale aanval van 30 lokale Armeniërs op een Syrische Armeen in zijn bedrijf die hem zwaar toetakelden; zeven personen werden beschuldigd maar de beschuldigingen werden ingetrokken (hetgeen wijst op een gebrek aan bescherming door de Armeense overheid). Deze persoon vertelt: “The feeling that you are a stranger here never leaves us. The attitude towards us is completely different from what we expected. We are very disappointed”. Er is nood aan familie en persoonlijke contacten om economisch aan de bak te komen (wat verzoeker niet heeft). Ze worden vaak (weze het ten onrechte) aanzien als Iraanse moslims. Een Armeens psycholoog zegt daarover dat dit niet verbaast omdat Armenië een erg homogene gemeenschap is zonder veel vreemdelingen, en de verschillen met Armeense Syriërs lokken agressie uit.”

Verzoeker benadrukt dat hij slechts kort in Armenië verbleef om te kunnen doorreizen naar Europa, waar hij werkelijk wenste te verblijven. Ook het bezit van het Armeens paspoort moet in dit licht gezien worden. Hij heeft ervoor gekozen om via een veilige weg naar West-Europa te reizen en niet om verplicht te worden, zoals helaas tienduizenden Syrische onderdanen moeten doen, om in Turkije een boot naar Griekenland te nemen en van daaruit verder over land, terwijl het van algemene bekendheid is dat dit levensgevaarlijk is en in mensonwaardige omstandigheden gebeurt. Verzoeker meent dat hem niet kwalijk kan genomen worden om deze voor hem veilige weg gekozen te hebben. Hij herhaalt dat hij geen effectieve band heeft met Armenië. Hij heeft er geen verblijfplaats, geen belangen of familiebanden. Evenmin nam hij er ooit deel aan het openbare leven. Hij maakte bovendien gewag van zware discriminaties door de lokale bevolking, waartegen de overheid niet wil of niet kan optreden, wat pertinent is gelet op artikel 48/5, §1, c) van de vreemdelingenwet, en dit wordt bevestigd door verscheidene rapporten. Indien dit pertinent is om te bepalen of er vervolging is, is dit volgens verzoeker *a fortiori* zo om te bepalen of de Armeense nationaliteit *“dezelfde bescherming behelst als degene die normaliter aan de burgers van dat land wordt geboden”*, zoals het arrest nr. 143.261 het omschrijft. Dit is

naar mening van verzoeker duidelijk niet het geval. Hij bezit bijgevolg niet effectief de Armeense nationaliteit.

2.3. Verzoeker maakt tot slot gewag van een schending van artikel 4, lid 3, e) van de Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming. Verzoeker verduidelijkt dat de Kwalificatierichtlijn in voornoemd artikel bepaalt dat bij de beoordeling van een verzoek om internationale bescherming rekening moet worden gehouden met “de vraag of in redelijkheid kan worden verwacht dat de verzoeker zich onder de bescherming kan stellen van een ander land waar hij zich op zijn staatsburgerschap kan beroepen”, hetgeen volgens verzoeker mogelijks een verwijzing inhoudt naar randnummer 107 van het UNHCR Handboek. Verzoeker vervolgt dat dergelijk beginsel met betrekking tot de vraag naar de redelijkheid van het invoeren van de bescherming van een land waarvan men de nationaliteit heeft, in de Vreemdelingenwet enkel teruggevonden kan worden in artikel 48/5, § 3 met betrekking tot het intern vestigingsalternatief, dat de omzetting is van artikel 8 van de Kwalificatierichtlijn. Hij betoogt voorts: “Artikel 4, lid 3, e) voornoemd gaat uit van de situatie van dubbele nationaliteit. Enerzijds heeft de vreemdeling een nationaliteit waar hij geen bescherming van kan verwachten omdat hij een vrees heeft in de zin van het Vluchtelingenverdrag of op een andere manier (subsidiar) beschermd dient te worden. Anderzijds heeft de vreemdeling een extra, een andere nationaliteit.

De richtlijn stelt de eis dat het redelijk zou zijn dat de vreemdeling zich op die andere nationaliteit zou beroepen. Het beginsel dat een modaliteit of voorwaarde (nl. die van de redelijkheid) inhoudt m.b.t. het invoeren van de bescherming van een ander land waarvan de vreemdeling de nationaliteit heeft vindt men nergens terug in de Vreemdelingenwet. De richtlijn, uitgevaardigd in 2011, is op dit punt nog niet uitgevoerd terwijl de omzettingstermijn verstreek op 31 december 2013 (art. 39, lid 1 Kwalificatierichtlijn).

Aangezien een richtlijn rechtstreekse werking heeft vanaf het ogenblik dat de omzettingstermijn ervan verstreken is, wat hier ruimschoots het geval is, kan verzoeker zich erop beroepen (RvS 24 juni 2008, nr. 184.636), meer bepaald op artikel 4, lid 3, e).

In casu roept verzoeker in dat het niet redelijk is van hem te verwachten dat hij de bescherming zou invoeren van de Armeense overheid.

Vooreerst is zijn nationaliteit geen effectieve nationaliteit. Betrokkene heeft geen enkele band met het land, noch familiaal, noch sociaal, noch professioneel, noch emotioneel. Ook cultureel is hij een echte Syriër, die vloeiend Arabisch spreekt en voelt hij geen enkele verwantschap met een land met een Sovjettraditie- en geschiedenis.

Hij heeft nooit werkelijk gewoond in Armenië. Bovendien gaat het land gebukt onder een rampzalige economische toestand, wijdverbreide corruptie- en maffiapraktijken en een enorme werkloosheidsgraad. Tenslotte zal het voor hem, als spreker van het West-Armeens en niet van de gangbare taal in Armenië, en zonder enige kennis van het Russisch, erg moeilijk communiceren zijn.

Verzoeker verwijst naar wat hoger betoogd werd in hoofdorde.

De verwachting van verwerende partij dat hij zijn papieren nationaliteit zou ombuigen naar een werkelijke vestiging in dit land is onredelijk.

Volgens een vaste rechtspraak van de Raad komt het overigens aan verwerende partij toe te bewijzen dat er een reëel vestigingsalternatief in het land van herkomst, en bijgevolg ook in het andere land van herkomst, voorhanden is.

Wat geldt voor een persoon met één nationaliteit, nl. dat het intern vestigingsalternatief enkel kan ingeroepen worden om internationale bescherming te weigeren indien en voor zover rekening wordt gehouden met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker, moet a fortiori gelden voor een verzoeker met een dubbele nationaliteit, gelet op artikel 4, lid 3, e) voornoemd.” Voor zover de Raad hieromtrent enige twijfel zou hebben, stelt verzoeker voor om te dezen volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie: “Dient artikel 4, lid 3, e) van de Kwalificatierichtlijn van 13 december 2011 (2011/95/EU) aldus geïnterpreteerd te worden dat van een persoon met een dubbele nationaliteit die zijn land van gewoon verblijf verlaat en om internationale bescherming verzoekt, slechts in redelijkheid kan verwacht worden dat hij zich onder de bescherming kan stellen van dat ander land waar hij zich op zijn staatsburgerschap kan beroepen, onder gelijkaardige voorwaarden als in artikel 8 van de Kwalificatierichtlijn, namelijk rekening houdend met de algemene omstandigheden van dat ander land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker?”

2.4. Als bijlage aan het verzoekschrift worden volgende stavingstukken gevoegd: een besluit van de eerste minister van Armenië van 26 juli 2012 en het artikel *“Syrian refugees in Armenia stumble from one crisis to another”* van Al-Monitor van 27 juli 2015.

Bij aangetekend schrijven van 17 februari 2016 laat verzoekende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de vreemdelingenwet aan de Raad een aanvullende nota met nieuwe elementen geworden. Het betreft een certificaat van de Consulaire Dienst van de Armeense ambassade van 16 februari 2016 waarin wordt bevestigd dat verzoeker op die dag een verzoek heeft ingediend tot afstand van zijn Armeense nationaliteit, alsook een voorbeeld van een dergelijke aanvraag en het erop volgend decreet tot intrekking van de Armeense nationaliteit in een andere zaak.

2.5. Blijkens de bestreden beslissing wordt verzoekers vluchtelingenstatus ingetrokken omdat (i) hij op intentionele wijze de Belgische asielinstanties heeft trachten te misleiden door te ontkennen dat hij tevens over de Armeense nationaliteit beschikt en ooit een Armeens paspoort heeft ontvangen, (ii) op grond van de informatie toegevoegd aan het administratief dossier *a priori* geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade kan worden afgeleid in hoofde van de etnisch Armeense Syriërs in Armenië en (iii) hij niet op concrete wijze aantoonde dat hij zich ten persoonlijke titel kan beroepen op een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade ten overstaan van Armenië, waarvan hij tevens het staatsburgerschap bezit, zoals wordt toegelicht.

2.6. Verzoeker legt door middel van een aanvullende nota een certificaat neer van de Consulaire Dienst van de Armeense ambassade. Hieruit blijkt dat hij op 16 februari 2016 een verzoek heeft ingediend tot afstand van zijn Armeense nationaliteit. Verzoeker stelt dat binnen een maximale termijn van zes maanden deze afstand bij decreet zal worden uitgesproken. Hij betoogt dat dit gegeven eens te meer aantoonde dat de Armeense nationaliteit in zijn hoofde louter een ‘instrument’ was – en geen effectieve nationaliteit – om op een veilige manier met zijn moeder tot in België te geraken om hier, waar zijn zus en broer met de Belgische nationaliteit ook leven, de vluchtelingenstatus aan te vragen. Verzoeker verwijst te dezen tevens naar een gelijkaardige zaak, alsook naar een arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

2.7. Artikel 48/3, § 1 van de vreemdelingenwet bepaalt:

“De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967.”

Dit artikel verwijst naar artikel 1 van het Internationaal Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (Vluchtelingenverdrag).

Luidens artikel 1, A, (2) van dit verdrag is een vluchteling elke persoon *“die (...) uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waarvan hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.”*

Artikel 48/4, § 1 van de vreemdelingenwet bepaalt: *“De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.”*

Artikel 48/4, § 1 van de vreemdelingenwet kent geen internrechtelijke begripsomschrijving van het begrip *“land van herkomst”*. Een richtlijnconforme interpretatie van dit begrip houdt echter in dat het moet worden begrepen als *“het land of de landen van de nationaliteit of, voor staatlozen, van de vroegere gewone verblijfplaats”* (artikel 2, n) van de Richtlijn 2011/95/EU). Uit het voorgaande volgt dat de nood aan bescherming geboden door de voornoemde artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet moet getoetst worden ten aanzien van het land of de landen van de nationaliteit van de verzoekende partij of, voor staatlozen, van de vroegere gewone verblijfplaats. Met andere woorden gelden in geval van dubbele nationaliteit de beide landen als land van herkomst.

Verzoeker erkent uitdrukkelijk dat hij naast de Syrische tevens de Armeense nationaliteit heeft bekomen. Uit het certificaat van de Armeense ambassade te Brussel blijkt echter dat verzoeker op 16 februari 2016 ten overstaan van de Armeense autoriteiten heeft verklaard afstand te willen doen van zijn Armeense nationaliteit en aan deze autoriteiten heeft gevraagd deze nationaliteit stop te zetten.

Het is de Raad onmogelijk om na te gaan welke rechtsgevolgen zulke verklaring vanwege verzoekende partij ten aanzien van de Armeense autoriteiten heeft. Uit de door verzoeker voorgelegde stukken blijkt in ieder geval dat er in een gelijkaardige zaak door de Armeense autoriteiten werd ingegaan op een dergelijke vraag en dat de Armeense nationaliteit van de betrokkene bij decreet werd ingetrokken. Ten overvloede dient te worden opgemerkt dat de welwillendheid en vlotheid van de Armeense autoriteiten inzake de verwerving en, zoals *in casu*, de mogelijke afstand van de nationaliteit opmerkelijk is gelet op de aanzienlijke rechtsgevolgen die het bezit van een nationaliteit met zich meebrengt.

Aangezien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze de nodige onderzoeksbevoegdheid ontbeert, ontbreekt het de Raad derhalve aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1° van de vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen. Bijgevolg dient de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de vreemdelingenwet te worden vernietigd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 8 december 2015 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op acht maart tweeduizend zestien door:

mevr. M.-C. GOETHALS, kamervoorzitter,

mevr. K. VERHEYDEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERHEYDEN

M.-C. GOETHALS